HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea)

10 iulie 2014*

„FEOGA — Secțiunea «Garantare» — FEGA și FEADR — Cheltuieli excluse de la finanțare — Stafide — Vin — Cheltuieli contractate de Grecia — Corecție financiară punctuală — Metodă de calcul — Natura procedurii de închidere a conturilor — Legătură cu cheltuielile finanțate de Uniune”

În cauza T-376/12,

Republica Elenă, reprezentată de I. Chalkias, de E. Leftheriotou și de S. Papaïoannou, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de D. Triantafyllou și de H. Tserepa-Lacombe, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei 2012/336/UE de punere în aplicare a Comisiei din 22 iunie 2012 de excludere de la finanțarea de către Uniunea Europeană a anumitor cheltuieli contractate de statele membre în cadrul secțiunii „Garantare” a Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), în cadrul Fondului european de garantare agricolă (FEGA) și în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) (JO L 165, p. 83), în măsura în care privește Republica Elenă, referitor la sectorul stafidelor, în cadrul exercițiilor financiare 2007, 2008 și 2009, și la sectorul vinului,

TRIBUNALUL (Camera a cincea),

compus din domnii A. Dittrich, președinte, J. Schwarcz (raportor) și doamna V. Tomljenović, judecători,

grefier: doamna S. Spyropoulos, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 9 ianuarie 2014,

pronunță prezenta

Hotărâre [2]

[*omissis*]

* Limba de procedură: greaca.

2 — Sunt redate numai punctele din prezenta hotărâre a căror publicare este considerată utilă de către Tribunal.

Procedura și concluziile părților

22 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 21 august 2012, Republica Elenă a introdus prezenta acțiune.

23 Republica Elenă solicită Tribunalului:

— anularea deciziei atacate în măsura în care o privește;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

24 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

[*omissis*]

1.1.3. *Cu privire la corecția aplicată cheltuielilor în sectorul vinului*

150 Republica Elenă formulează patru motive împotriva corecției aplicate cheltuielilor din sectorul vinului. Potrivit celui de al treilea motiv al acțiunii, Comisia ar fi aplicat corecții financiare pentru cheltuieli efectuate cu mai mult de 24 de luni înainte, ar fi încălcat principiul securității juridice și ar fi redus dreptul la apărare și dreptul de a fi ascultat. Al patrulea motiv este întemeiat pe o eroare de fapt constând în aceea că regularizarea suprafețelor ar fi fost efectuată într-un mod neconform cu articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței vitivinicole (JO L 179, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 190). Al cincilea motiv este întemeiat pe împrejurarea potrivit căreia corecția efectuată și modul său de calcul ar fi contrare articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005 și orientărilor și ar conduce la rezultate disproporționate. Al șaselea motiv este întemeiat pe o eroare de fapt cu privire la stabilirea suprafeței regularizate totale și a valorii medii a drepturilor de plantare, pe o motivare insuficientă și pe încălcarea principiului proporționalității.

Poziția serviciilor Comisiei la finalul procedurii administrative

151 În poziția finală din 12 martie 2012, Comisia a aplicat Republicii Elene o corecție punctuală în cuantum de 21 336 120 de euro, reducând cuantumul care fusese propus în comunicarea oficială din 26 august 2010.

152 Cu privire la temeinicia corecției punctuale, din raportul de sinteză rezultă că regularizarea de către autoritățile elene a suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal înainte de 1 septembrie 1998, în temeiul articolului 2 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1493/1999, nu este conformă cu reglementarea (punctul 7.2.1 din raportul de sinteză). În lipsa unui registru viticol funcțional, cererile de regularizare a plantațiilor ilegale nu ar fi putut să fie tratate astfel încât să ofere garanțiile necesare unei analize și unei regularizări conforme cu dispozițiile articolului 2 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1493/1999, întrucât autoritățile elene nu au demonstrat că aceste plantații corespund unor suprafețe care au făcut obiectul unei desțeleniri de către producătorul care a formulat cererea de regularizare sau de către ascendenții săi, că desțelenirea anterioară nu a condus la acordarea unei

prime în temeiul legislației Uniunii sau al legislației naționale și că drepturile de plantare aferente acestor desțeleniri nu au fost vândute sau transferate de producătorii care au formulat cererea de regularizare (punctul 7.2.1 din raportul de sinteză).

153 În ceea ce privește modul de calcul al corecției, din raportul de sinteză rezultă că, având în vedere în special imposibilitatea de a calcula cu exactitate impactul financiar al neregulilor constatate, Comisia a calculat un cuantum echivalent cu taxa prevăzută de dispozițiile articolului 86 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 479/2008 al Consiliului din 29 aprilie 2008 privind organizarea comună a pieței vitivinicole, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999, a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003, a Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 și a Regulamentului (CE) nr. 3/2008 și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2392/86 și a Regulamentului nr. 1493/1999 (JO L 148, p. 1), și anume o taxă egală cu cel puțin dublul valorii medii a dreptului de plantare corespunzător pentru regiunea în cauză (punctul 7.2.3 din raportul de sinteză). În temeiul acestor dispoziții, Comisia a apreciat că procedurile de închidere a conturilor înlocuiau, în anumite cazuri, regularizarea prevăzută la articolul 86 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008, în special în ceea ce privește regularizările efectuate de autoritățile elene în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, pe care le considera neconforme cu aceste dispoziții (punctul 7.2.3 din raportul de sinteză). Comisia era de părere că o metodă bazată pe valoarea drepturilor de plantare era adecvată pentru a calcula corecția financiară, justificată din perspectiva riscului permanent pentru Fonduri de plăți ilegale rezultate în urma neregularizării suprafețelor, astfel cum prevede articolul 86 din Regulamentul nr. 479/2008 (punctul 7.2.3 din raportul de sinteză).

154 Trebuie analizat, mai întâi, al cincilea motiv al acțiunii, întemeiat pe împrejurarea că atât corecția efectuată, cât și modul său de calcul sunt contrare articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005 și orientărilor și că aceasta conduce la rezultate disproporționate, Republica Elenă contestând temeiul legal pe baza căruia a fost stabilită corecția financiară.

Argumentele părților

155 Astfel cum susține Republica Elenă, calculând corecția impusă prin aplicarea prin analogie a articolului 86 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 479/2008, Comisia a acționat în mod arbitrar, nejustificat și contrar articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005, precum și orientărilor. Deși, potrivit acestui din urmă articol, Comisia ar putea exclude anumite sume de la finanțarea de către Uniune, regularizările neconforme cu articolul 2 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1493/1999 nu pot fi considerate cheltuieli finanțate de Fonduri cu încălcarea normelor Uniunii care să poată conduce la impunerea unei corecții în cadrul închiderii conturilor. În temeiul articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005, nu se poate aplica decât o corecție calculată prin intermediul unei rate forfetare aplicate cheltuielilor finanțate de fonduri, calculul efectuat prin intermediul aplicării prin analogie a articolului 86 din Regulamentul nr. 479/2008 nefiind prevăzut de niciun text referitor la închiderea conturilor sau de acest din urmă regulament.

156 De asemenea, potrivit susținerilor Republicii Elene, corecția nu este legată nici de omiterea vreunui control principal sau secundar, nici de vreo cheltuială finanțată de Fond cu încălcarea normelor Uniunii, nici de producerea vreunui prejudiciu cauzat Fondului prin omiterea unui control de către statul membru. De asemenea, taxa prevăzută la articolul 86 din Regulamentul nr. 479/2008 ar fi destinată să acopere cheltuielile statului membru responsabil cu regularizarea și nu poate corespunde unui prejudiciu cauzat Fondului prin faptul că plantațiile ilegale ar fi fost regularizate într-un mod neconform cu dispozițiile Regulamentului nr. 1493/1999. În sfârșit, Republica Elenă subliniază caracterul disproporționat al corecției.

157 Comisia admite că metoda de calcul al corecției impuse nu este prevăzută, însă susține că procedura închiderii conturilor poate înlocui, conform articolului 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008, procedurile nerealizate de regularizare a plantațiilor ilegale. Taxa

prevăzută la acest articol nu urmărește să acopere cheltuiala și costul administrativ suportate de statul membru în urma regularizării tardive a plantațiilor ilegale, ci este legată de valoarea dreptului de plantare, astfel cum prevede articolul menționat.

158 Comisia este de părere că suprafețele neregularizate vor genera, având în vedere nelegalitatea lor, cheltuieli în detrimentul PAC, din cauza riscului constant de plăți nedatorate în sarcina Fondurilor, cu consecințe financiare imposibil de calculat cu precizie. Astfel, metoda de calcul al corecției financiare bazată pe valoarea drepturilor de plantare ar fi adecvată, fără a fi arbitrară sau nejustificată. Prin urmare, aceasta s-ar inspira din Regulamentul nr. 479/2008, suma forfetară pentru compensarea pierderilor care vor fi suportate de Fonduri putând fi calculată pe baza valorii drepturilor de plantare utilizate în calculul taxei de regularizare. Comisia arată, de asemenea, că, necunoscând cuantumul ajutoarelor care vor fi acordate în viitor, aceasta nu putea pune în aplicare practica sa constantă în materie de corecții financiare forfetare și nu se putea baza decât pe valoarea drepturilor de plantare. Mai mult, aplicarea articolului 86 din Regulamentul nr. 479/2008 ar fi prezentat avantajul legalizării suprafețelor de viță-de-vie în cauză în același mod ca plata taxei de regularizare, viticultorii putând beneficia de ajutoare ulterior.

Aprecierea Tribunalului

159 În prealabil, este necesar să se amintească dispozițiile în temeiul cărora Comisia a aplicat Republicii Elene o corecție financiară punctuală pentru faptul că regularizarea suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal înainte de 1 septembrie 1998, efectuată în temeiul articolului 2 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1493/1999, nu era conformă cu reglementarea.

160 Articolul 2 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 479/2008, dispune:

„(2) Strugurii obținuți pe suprafețele:

(a) pe care vițele de vie au fost plantate înainte de 1 septembrie 1998

și

(b) a căror producție, în temeiul articolului 6 alineatul (3) sau al articolului 7 alineatul (4) din Regulamentul (CEE) nr. 822/87, nu poate fi pusă în circulație decât în scopul distilării,

nu pot fi utilizați pentru obținerea vinului destinat comercializării. Produsele provenite din acești struguri nu pot fi puse în circulație decât având ca destinație distileriile. Totuși, din aceste produse nu poate fi fabricat un alcool având o tărie alcoolică în volume dobândită mai mică sau egală cu 80 % vol.

(3) Dacă un stat membru a întocmit inventarul potențialului de producție viticolă în conformitate cu articolul 16, el poate deroga de la dispozițiile alineatului (2) din prezentul articol. O astfel de derogare trebuie acordată înainte de 31 iulie 2008 și trebuie să conțină autorizația pentru suprafețele respective de producere a vinului destinat comercializării.

Derogarea se acordă:

(a) dacă producătorul respectiv a desțelenit anterior alte plantații de viță de vie pe o suprafață echivalentă de cultură pură, exceptând cazurile în care acest producător a primit pentru suprafața respectivă o primă de desțelenire prin aplicarea legislației comunitare sau a celei naționale

[...]”

161 Articolul 86 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 479/2008 prevede:

„(1) În schimbul achitării unei taxe și nu mai târziu de 31 decembrie 2009, producătorii regularizează suprafețele plantate cu viță-de-vie fără un drept corespunzător de plantare, după caz, înainte de 1 septembrie 1998.

Fără a aduce atingere niciunei proceduri din cadrul închiderii conturilor, primul paragraf nu se aplică în cazul suprafețelor regularizate în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul [...] nr. 1493/1999.

(2) Taxa menționată la alineatul (1) se stabilește de către statele membre. Aceasta echivalează cu cel puțin dublul valorii medii a dreptului corespunzător de plantare pentru regiunea în cauză."

162 Astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 158 de mai sus, Comisia a considerat că, în cadrul unei proceduri de închidere a conturilor, aceasta avea dreptul să aplice o corecție financiară punctuală egală cu cuantumul taxei, în schimbul plății căreia producătorii puteau regulariza suprafețele plantate cu viță-de-vie fără drept de plantare corespunzător, prevăzută la articolul 86 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008.

163 În continuare, trebuie amintită jurisprudența potrivit căreia procedura de închidere a conturilor prezentate de statele membre referitoare la cheltuielile finanțate de Fonduri urmărește să constate în special realitatea și regularitatea cheltuielilor (a se vedea Hotărârea Curții din 7 februarie 1979, Franța/Comisia, 15/76 și 16/76, Rec., p. 321, punctul 28, Hotărârea din 11 ianuarie 2001, Grecia/Comisia, C-247/98, Rec., p. I-1, punctul 13, și Hotărârea din 19 septembrie 2002, Germania/Comisia, C-377/99, Rec., p. I-7421, punctul 51). De asemenea, în cadrul procedurii de verificare a conformității închiderii conturilor, Comisia are obligația de a proceda la o corecție financiară dacă cheltuielile a căror finanțare este solicitată nu au fost efectuate în conformitate cu normele Uniunii, o astfel de corecție financiară tinzând să evite punerea în sarcina Fondurilor a unor sume care nu au fost destinate finanțării unui obiectiv urmărit de reglementarea în cauză a Uniunii (Hotărârea Curții din 11 ianuarie 2001, Grecia/Comisia, citată anterior, punctul 14, și Hotărârea din 9 septembrie 2004, Grecia/Comisia, C-332/01, Rec., p. I-7699, punctul 63).

164 În această privință, articolul 31 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1290/2005, care a preluat, în esență, dispozițiile articolului 7 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1258/99, prevede că, în punerea în aplicare a procedurii de verificare a conformității închiderii conturilor, Comisia decide sumele care urmează să fie înlăturate de la finanțarea de către Uniune atunci când constată că cheltuielile vizate la articolul 3 alineatul (1) și la articolul 4 nu au fost efectuate în conformitate cu normele Uniunii. Articolul 3 alineatul (1) și articolul 4 din Regulamentul nr. 1290/2005 enumeră cheltuielile finanțate în gestiune partajată între statele membre și Uniune de FEGA și, respectiv, de FEADR.

165 De asemenea, este necesar să se arate că în cadrul considerentelor (24) și (26) ale Regulamentului nr. 1290/2005 se insistă asupra condiției de conformitate a cheltuielilor efectuate de statele membre cu legislația Uniunii, referitoare, pe de o parte, la competența Comisiei de a decide asupra acestora și, pe de altă parte, la recuperarea sumelor plătite de FEGA.

166 În sfârșit, orientările încadrează marja de apreciere a Comisiei în ceea ce privește stabilirea corecțiilor financiare. Din anexa 2 la orientări, privind consecințele financiare în cadrul închiderii conturilor, rezultă că diferitele niveluri de corecție forfetară pe care aceasta le prevede au, toate, ca obiect cheltuieli declarate de statele membre.

167 Prin urmare, din cuprinsul punctelor 161-166 de mai sus rezultă că procedura de închidere a conturilor de la articolul 31 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1290/2005 și corecțiile financiare care decurg din aceasta își găsesc aplicarea doar în cazul în care cheltuielile au fost efectuate de statele membre și dacă au fost finanțate de FEGA sau de FEADR.

168 În lumina acestor considerații trebuie analizate argumentele prezentate în susținerea celui de al cincilea motiv al acțiunii.

169 Argumentația Republicii Elene este structurată în jurul ideii potrivit căreia corecția impusă ar fi contrară articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005, precum și orientărilor, pentru faptul că, în esență, ea nu ar avea ca obiect cheltuielile finanțate de Fonduri cu încălcarea normelor Uniunii.

170 Este necesar să se constate că corecția punctuală aplicată de Comisie are ca efect punerea în sarcina Republicii Elene a unui cuantum echivalent cu taxa pe care dispozițiile articolului 86 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 479/2008 o impun producătorilor care doreau să regularizeze până la 31 decembrie 2009 suprafețele plantate cu viță-de-vie fără drept de plantare corespunzător.

171 Este necesar ca Tribunalul să constate că obiectul taxei prevăzute la articolul 86 din Regulamentul nr. 479/2008 era de a permite regularizarea parcelelor plantate ilegal, care puteau genera cheltuieli ilegale pentru Fonduri datorită plății de către viticultorii în cauză a unei sume egale cu cel puțin dublul valorii dreptului de plantare corespunzător parcelei regularizate. Nu reiese nicidecum din articolul 86 menționat sau din oricare altă dispoziție a Regulamentului nr. 479/2008 că această taxă trebuia suportată de statul membru ca urmare a neconformităților sau a deficiențelor sale în materie de control al cheltuielilor finanțate de Fonduri. De altfel, interogată în cadrul unei măsuri de organizare a procedurii și în ședință, Comisia a recunoscut că nicio dispoziție a Regulamentului nr. 479/2008 sau a oricărui alt act al Uniunii nu prevedea metoda de corecție financiară aplicată în speță.

172 Este necesar să se constate că corecția financiară aplicată în decizia atacată nu prezintă o legătură suficientă cu vreo cheltuială oarecare finanțată de Fonduri, care să fi fost efectuată cu încălcarea reglementării Uniunii. Astfel, această corecție este întemeiată în mod direct pe o taxă al cărei obiect este să permită regularizarea plantărilor ilegale de viță-de-vie, prevăzută de dispozițiile articolului 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008, care nu au legătură cu procedura închiderii conturilor. Prin urmare, o astfel de corecție nu poate fi, potrivit jurisprudenței, pusă în aplicare în cadrul unei proceduri de închidere a conturilor (a se vedea punctele 163-167 de mai sus).

173 Diferitele obiecții prezentate de Comisie la argumentația Republicii Elene nu permit să se revină asupra unei astfel de concluzii.

174 În primul rând, deși admite că metoda de calcul al corecției impuse nu este prevăzută de reglementare, Comisia apreciază că procedura închiderii conturilor poate înlocui totuși, conform articolului 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008, procedurile de regularizări de plantații ilegale nerealizate. Aceasta consideră că rezerva introdusă de legiuitorul Uniunii în cadrul dispoziției menționate anterior trebuie analizată ca dându-i posibilitatea de a aplica, în cadrul unei proceduri de închidere a conturilor, dispozițiile articolului 86 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 479/2008 și de a impune unui stat membru plata taxei pe care o prevăd atunci când producătorul nu a regularizat plantațiile ilegale în schimbul plății taxei respective.

175 În această privință, este necesar să se constate că, în cadrul titlului V din Regulamentul nr. 479/2008, privind potențialul de producție, capitolul I se referă la plantațiile ilegale, articolul 86 prevăzând o regularizare obligatorie a plantațiilor ilegale realizate înainte de 1 septembrie 1998, menționate anterior la articolul 2 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 1493/1999. Articolul 86 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 479/2008 prevede că producătorii regularizează aceste plantații în schimbul plății unei taxe, cel mai târziu la 31 decembrie 2009. Articolul 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul menționat prevede că, fără a aduce atingere procedurilor aplicabile în cadrul închiderii conturilor, primul paragraf nu se aplică suprafețelor regularizate pe baza articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, care era aplicabil până la 31 iulie 2008, în temeiul articolului 122 din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 86 din acest regulament intrând în vigoare la 1 august 2008.

176 În acest context, este necesar să se considere că articolul 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008 are ca obiect rezolvarea situației suprafețelor regularizate în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, întrucât precizează că nici regularizarea, nici taxa prevăzute la articolul 86 alineatul (1) primul paragraf nu se aplică suprafețelor respective, acestea făcând deja obiectul unei proceduri de regularizare în cadrul regimului aplicabil anterior, și că rezervă Comisiei posibilitatea de a-și întemeia constatările privind punerea în aplicare necorespunzătoare pe derogarea prevăzută la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999 în cadrul procedurii de închidere a conturilor.

177 Prin urmare, interpretarea potrivit căreia procedura de închidere a conturilor înlocuiește procedura de regularizare a plantațiilor ilegale de la articolul 86 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 479/2008 nu poate fi admisă, întrucât închiderea conturilor permite doar stabilirea consecințele regularizărilor efectuate în mod necorespunzător în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999 privind cheltuielile finanțate de Fonduri (a se vedea punctele 163-167 de mai sus).

178 În răspunsul său la măsurile de organizare a procedurii, Comisia a arătat, de asemenea, că articolul 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008 ar permite în special soluționarea problemei cererilor de regularizare efectuate în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 și care au fost respinse, precum și chestiunea egalității de tratament dintre cererile deja examinate și regularizările în temeiul Regulamentului nr. 479/2008. Cu privire la primul punct, trebuie remarcat că suprafețele de viță-de-vie plantate ilegal, referitoare la care cererile de regularizare au fost respinse de Republica Elenă în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999, nu mai intrau, începând cu 1 august 2008, în domeniul de aplicare al articolului 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008, ci al articolului 86 alineatul (1) primul paragraf din același regulament, întrucât nicio dispoziție nu interzicea unui producător să solicite regularizarea lor prin plata taxei prevăzute la acest paragraf. În ceea ce privește cel de al doilea punct, nu se poate admite că egalitatea de tratament presupune un tratament identic pentru producătorii ale căror cereri de regularizare a suprafețelor plantate ilegal au fost prezentate în temeiul unor reglementări diferite, care stabileau criterii de regularizare diferite, astfel de producători neaflându-se, prin urmare, în situații identice.

179 În sfârșit, deși în ședință Comisia a arătat că s-ar confrunta cu un vid juridic în ceea ce privește soarta plantațiilor regularizate în mod necorespunzător în temeiul articolului 2 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1493/1999, un astfel de argument trebuie înlăturat ca fiind total inexistent în fapt, în condițiile în care articolul 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008, invocat de altfel de Comisie, constituie tocmai dispoziția prin intermediul căreia s-a luat în considerare situația acestor plantații, cu consecința excluderii cheltuielilor generate de aceste plantații de la finanțarea de către Fonduri.

180 În consecință, prima obiecție a Comisiei trebuie înlăturată.

181 În al doilea rând, Comisia este de părere că plantațiile neregularizate vor genera, având în vedere nelegalitatea lor, cheltuieli în detrimentul PAC din cauza riscului constant de plăți nedatorate în sarcina Fondurilor și că urmările financiare sunt imposibil de calculat cu precizie. Astfel, metoda de calcul al corecției financiare întemeiate pe valoarea drepturilor de plantare ar fi adecvată, fără a fi arbitrară sau nejustificată. În esență, Comisia susține că nu putea urmări cheltuielile generate de plantațiile regularizate în mod necorespunzător în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999 și că metoda utilizată de aceasta ar fi adecvată pentru a depăși această dificultate.

182 În primul rând, trebuie remarcat că, în scrisoarea sa conținând observații din 18 februarie 2009, Comisia a indicat faptul că, în temeiul articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005, aceasta putea propune să excludă de la finanțarea de către Uniune o parte din cheltuielile finanțate de FEGA. Însă, încă din acest stadiu al procedurii, ea și-a concentrat întreaga atenție asupra problematicii suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal înainte de 1 septembrie 1998. Astfel, în această scrisoare conținând observații, Comisia a descris pe scurt neregulile care presupunea că au intervenit în procesul de

regularizare pe calea derogărilor de la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, fără a mai face vreo mențiune cu privire la controlul cheltuielilor generate de suprafețele de viță-de-vie plantate ilegal și la posibilul lor impact asupra finanțărilor Uniunii.

183 În al doilea rând, din procesul-verbal al reuniunii bilaterale din 14 septembrie 2009 rezultă că Comisia a invocat reuniunea de informare care ar fi avut loc în cadrul negocierilor reformei organizării comune a pieței vinului (denumită în continuare „OCP ale vinului”), care ar fi ajuns la formularea articolului 86 din Regulamentul nr. 479/2008 și în cursul căreia ar fi fost prezentată abordarea serviciilor sale. Din reuniunea bilaterală ar rezulta că, atunci când regularizările suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal înainte de 1 septembrie 1998, efectuate în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, nu sunt conforme cu reglementarea Uniunii, corecția financiară ar fi determinată în temeiul dispozițiilor articolului 86 din Regulamentul nr. 479/2008. O astfel de abordare ar permite regularizarea acestor plantații, „deși natura neconformității a avut efecte continue asupra pieței vinului de la constatarea plantațiilor necorespunzătoare”. Pe de altă parte, din acest proces-verbal mai rezultă faptul că Comisia a recunoscut că aplicarea unei corecții recurente putea conduce, după 31 decembrie 2009, la desțelenirea obligatorie a suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal și că a încercat să ajungă la un acord cu Republica Elenă cu privire la abordarea propusă de serviciile sale pentru a „limita discuția” în special la stabilirea datelor privind întinderea plantațiilor ilegale și la valoarea drepturilor de plantare care servesc drept bază pentru calculul corecției financiare.

184 Astfel, în cursul reuniunii bilaterale din 4 iunie 2009, Comisia a propus o abordare, pe care a trimis-o spre aprobare Republicii Elene, referitoare la stabilirea consecințelor neregulilor în aplicarea derogărilor de la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, impunând acesteia o sumă echivalentă cu taxa prevăzută la articolul 86 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008 în schimbul regularizării suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal.

185 În al treilea rând, în comunicarea oficială din 26 august 2010, Comisia și-a menținut poziția cu privire la nerespectarea interdicției de plantare a unor suprafețe de viță-de-vie fără drept de plantare și la neconformitatea aplicării, în speță, a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999 cu reglementarea Uniunii. Aceasta a informat Republica Elenă cu privire la opțiunea sa de a propune, în lumina articolului 86 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008, o corecție financiară unică și nu o corecție financiară recurentă, în ciuda efectelor continue pe piața vinului. În continuare, aceasta a procedat la examinarea neregulilor care țineau de neconformitatea punerii în aplicare a derogărilor prevăzute la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999. Din acest motiv, Comisia a renunțat în mod explicit să ia în considerare aplicarea unei corecții financiare cheltuielilor finanțate de Fonduri și generate de neregulile denunțate.

186 În al patrulea rând, în raportul de sinteză, Comisia a apreciat că, având în vedere în special imposibilitatea de a calcula cu exactitate impactul financiar al neregulilor constatate în punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999, o metodă bazată pe valoarea drepturilor de plantare era adecvată pentru a calcula corecția financiară justificată din perspectiva riscului permanent pentru Fonduri de plăți ilegale rezultate din neregularizarea suprafețelor de viță-de-vie, procedurile de închidere a conturilor înlocuind în anumite cazuri regularizarea prevăzută la articolul 86 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008 (punctul 7.2.3 din raportul de sinteză).

187 Cu toate acestea, deși Comisia a arătat, astfel, imposibilitatea de a calcula cu exactitate impactul financiar al neregulilor sesizate, este necesar să se constate că, înainte ca aceasta să trimită scrisoarea conținând observații din 18 februarie 2009, autoritățile elene i-au transmis date care îi permiteau să ia cunoștință despre suprafețele regularizate prin punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1493/1999 pentru fiecare dintre provinciile în cauză. O asemenea constatare relativizează argumentația Comisiei, întrucât, contrar celor afirmate de aceasta, întemeindu-se pe datele astfel transmise, ea putea solicita autorităților elene să determine, pentru fiecare provincie,

parcelele regularizate în mod necorespunzător și ajutoarele care au fost acordate în cadrul OCP ale vinului pentru aceste parcele sau, cel puțin, cuantumul total al ajutoarelor acordate în acest cadru pentru fiecare provincie.

188 Din considerațiile de la punctele 182-187 de mai sus rezultă că, în desfășurarea procedurii de închidere a conturilor, Comisia nu a urmărit să evalueze cheltuielile finanțate de Fonduri care rezultau în urma neregulilor constatate, deși, contrar a ceea ce susține, aceste consecințe financiare nu erau în mod necesar imposibil de calculat.

189 Prin urmare, este necesar să se înlăture cea de a doua obiecție prezentată de Comisie.

190 În al treilea rând, Comisia susține că metoda de calcul al corecției financiare bazată pe valoarea drepturilor de plantare ar fi adecvată, suma forfetară pentru compensarea pierderilor pe care le vor suporta Fondurile putând fi calculată pe baza valorii drepturilor de plantare utilizate în calculul taxei de regularizare. Aceasta arată, de asemenea, că, necunoscând cuantumul ajutoarelor care urmau a fi acordate în viitor, nu putea pune în aplicare practica sa constantă în materie de corecții financiare forfetare și nu se putea baza decât pe valoarea drepturilor de plantare.

191 În primul rând, este necesar să se facă trimitere la punctele 182-187 de mai sus, din cuprinsul cărora pare să rezulte că Comisia nu a căutat să determine cuantumul pierderilor generate în detrimentul Fondurilor de plantațiile de viță-de-vie regularizate în mod necorespunzător în temeiul articolului 2 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1493/1999, deși dispunea de date care îi permiteau să se angajeze pe această cale în cadrul procedurii de închidere a conturilor prevăzută la articolul 31 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1290/2005. Pe de altă parte, argumentul întemeiat pe necunoașterea nivelului ajutoarelor care puteau fi acordate în viitor nu este relevant, în condițiile în care, pe baza datelor furnizate de autoritățile elene, era posibil să se determine, în conformitate cu regula de la articolul 31 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul nr. 1290/2005, parcelele care au beneficiat în mod necorespunzător de ajutoare în cursul celor 24 de luni care au precedat scrisoarea cuprinzând observații din 18 februarie 2009, ceea ce Comisia a recunoscut de altfel în ședință.

192 În al doilea rând, trebuie precizat că, deși Comisia s-a aflat într-adevăr în imposibilitatea de a determina în mod precis cuantumul ajutoarelor acordate în mod necorespunzător din cauza plantațiilor de viță-de-vie regularizate necorespunzător în temeiul articolului 2 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1493/1999, aceasta ar fi putut aplica corecțiile forfetare prevăzute de orientări, luând ca bază de calcul, în fiecare provincie, ajutoarele acordate în cadrul OCP ale vinului tuturor producătorilor și aplicând procentul de corecție pe care îl considera adecvat.

193 Prin urmare, este necesar să se înlăture a treia obiecție prezentată de Comisie.

194 În al patrulea rând, Comisia invocă faptul că aplicarea articolului 86 din Regulamentul nr. 479/2008 ar fi prezentat avantajul legalizării suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal în același mod ca plata taxei de regularizare, viticultorii putând beneficia de ajutoare ulterior.

195 Un astfel de argument este eronat în drept din două motive.

196 Mai întâi, trebuie constatat că, la data la care a fost aplicată corecția financiară, și anume cea a deciziei atacate, respectiv 22 iunie 2012, nu mai era posibilă, în temeiul articolului 86 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008, regularizarea suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal, data-limită pentru măsura prevăzută de această dispoziție fiind 31 decembrie 2009, ceea ce de altfel Comisia a recunoscut în mod explicit în ședință.

197 În continuare, trebuie remarcat că regularizarea în temeiul articolului 86 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008 nu era posibilă decât dacă producătorul plătea taxa prevăzută statului membru în cauză. În schimb, nicio dispoziție a acestui regulament nu prevede posibilitatea regularizării suprafețelor de

viță-de-vie plantate ilegal prin intermediul achitării de către statul membru în cauză, în beneficiul Comisiei, a unei sume echivalente cu taxa menționată în cadrul închiderii conturilor, rezerva introdusă la articolul 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008 neputând avea un asemenea domeniu de aplicare (a se vedea punctele 175-179 de mai sus).

198 Prin urmare, nu se poate susține legal că o corecție financiară constituită din plata, după 31 decembrie 2009, de către statul membru în cauză, în beneficiul Comisiei, a unei sume echivalente cu taxa de la articolul 86 din Regulamentul nr. 479/2008 permite regularizarea suprafețelor de viță-de-vie plantate ilegal, în lipsa demonstrării de către Comisie a faptului că o asemenea modalitate de regularizare este permisă de vreun act juridic oarecare al Uniunii.

199 Prin urmare, este necesar să se înlăture a patra obiecție prezentată de Comisie.

200 Din cuprinsul punctelor 159-199 de mai sus rezultă că al cincilea motiv de recurs este întemeiat, întrucât Comisia a aplicat o corecție financiară care nu are legătură cu cheltuielile finanțate de Fonduri, iar aceasta în cadrul unei abordări care nu are niciun temei legal (a se vedea punctele 175-179 de mai sus) și care contravine în mod direct atât articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005, cât și articolului 86 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008 (a se vedea punctele 163-165, 176 și 177 de mai sus).

201 În consecință, decizia atacată trebuie anulată în măsura în care aplică Republicii Elene o corecție financiară punctuală în sectorul vinului, iar acțiunea trebuie respinsă în rest, fără să fie necesară pronunțarea asupra celui de al treilea, a celui de al patrulea și a celui de al șaselea motiv ale acțiunii.

Cu privire la cheltuielile de judecată

[*omissis*]

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea)

declară și hotărăște:

1) Anulează Decizia 2012/336/UE de punere în aplicare a Comisiei din 22 iunie 2012 de excludere de la finanțarea de către Uniunea Europeană a anumitor cheltuieli contractate de statele membre în cadrul secțiunii „Garantare” a Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), în cadrul Fondului european de garantare agricolă (FEGA) și în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) în măsura în care aplică Republicii Elene o corecție financiară punctuală în sectorul vinului.

2) Respinge acțiunea în rest.

3) Fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 10 iulie 2014.

Semnături